



## PROKURATUUR

### Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

|                                 |                               |
|---------------------------------|-------------------------------|
| Koostamise kuupäev ja koht:     | 28. mai 2025, Tartu           |
| Koostaja ametinimetuse ja nimi: | abiprokurör Evelin Ets        |
| Ametiasutuse nimi:              | Lõuna Ringkonnaprokuratuur    |
| Kriminaalasja number:           | 24278051572                   |
| Kuriteo kvalifikatsioon:        | KarS § 344 lg 1 ja § 345 lg 1 |
| Kahtlustatava nimi (isikukood): | XXXX XXXXX                    |

### Prokuratuuri seisukoht

Kriminaalasjas nr 24278051572 alustati menetlust karistusseadustiku (KarS) § 344 lg 1 ja § 345 tunnustel selle kohta, et xxxx xxxxx võltsis sõiduki ostu-müügilepingu ja esitas selle Transpordiameti Tartu teenindusbüroole.

Kohtueelse menetluse käigus kuulati mh 23. juulil 2024 kannatanuna üle xxxx xxxxxx (viimane tsiviilhagi esitanud ei ole), vaadeldi Transpordiameti poolt Lõuna Prefektuurile edastatud videosalvestist ja teostati käekirjaekspertiis.

Xxxx xxxxx kuulati kahtlustatavana üle 21. augustil 2024. Teda kahtlustatakse KarS § 344 lg 1 järgi selles, et ta koostas juulikuu alguses 2024. aastal xxxx xxxxxx-e nimel ja viimase nõusolekuta sõiduki Nissan x-trail (XXX XXX) ostu-müügilepingu. Selle kohaselt müüs xxxx xxxxxx viidatud sõiduki xxxx xxxxxx-le. KarS § 345 lg 1 järgi kahtlustatakse teda selles, et 8. juulil 2024 kella 16:41 ajal esitas xxxx xxxxx eelnevalt xxxx xxxxxx-e nimel võltsitud sõiduki ostu-müügilepingu Transpordiameti Tartu teenindusbüroo klienditeenindajale, millega vormistati sõiduki omanikuvahetus ja Nissan x-trail (XXX XXX) uueks omanikuks sai xxxx xxxxx.

Prokurör leiab, et käsiloleva kriminaalmenetluse saab otstarbekuse kaalutlustel lõpetada. Ka Riigikohus on jaatanud proportsionaalsuse põhimõttest tulenevat võimalust välistada karistuse kohaldamine juhtudel, kui see poleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mõõdukas (vt RKKKo nr [3-1-1-65-16](#), p 23).

Nimelt võib prokuratuur kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 7 kohaselt teise astme kuriteo puhul, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja määrata isikule kohustused.

Esmalt eeldab KrMS § 202 kohaldamine teo karistatavuse üldiste eelduste – süüteokoosseisu, õigusvastasuse ja süü – tuvastamist. Ühtlasi on KrMS § 202 kohaldatav, kui tõendikogum võimaldab põhjendatud kahtlustust selles, et isik on toime pannud teise astme kuriteo, tema süü ei saa tõenäoliselt osutuda suureks, menetluse jätkamiseks ei ole avalikku huvi, isik on menetluse lõpetamisega nõus ning vähemalt on asunud heastama tekitatud kahju ja võtnud kohustuse menetluskulude tasumiseks (vt RKKKm nr [1-17-3615/13](#), p 21).

Tuvastamist on leidnud, et xxxx xxxxx on toime pannud KarS § 344 lg 1 ja § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritavad teod, õigusvastasust välistavad asjaolud puuduvad ning ta on neis süüdi. Xxxx xxxxxx-le ette heidetavad teod on teise astme kuriteod.

Xxxx xxxxx avaldas 23. mail 2025 Lõuna Ringkonnaprokuratuuris prokuröriaga vesteldes, et ta tunnistab end toime pandud tegudes süüdi ja kahetseb neid tegusid sügavalt. Ta avaldas, et läks n-ö kergema vastupanu teed ja ei olnud suuteline adekvaatselt hindama oma tegude tagajärgi, sest kannatanu oli ta „emotsionaalselt väga välja viinud“. Nimelt töötas kannatanu tema firmas palgatöölisena. Ühel hetkel leppisid nad kokku, et xxxx xxxxxx ostab xxxx xxxxxx-lt kõnealuse sõiduki. Xxxx xxxxxx-i sõnul on xxxx xxxxxx temale selle sõiduki eest siiani võlgu. Seetõttu ta võltsiski viidatud sõiduki ostu-müügilepingu, et auto enda valdusesse tagasi saada.

Kaudselt kinnitab xxxx xxxxxx-i poolt öeldut seegi, et xxxxx xxxxxxxxxx OÜ (juhatuse liige xxxx xxxxx) on esitanud 29. jaanuaril 2025 tsiviilasjas nr 2-25-1588 xxxx xxxxxx-e vastu tsiviilhagi. Selle kohaselt sõlmisid xxxxx xxxxxxxxxx OÜ ja xxxx xxxxxx 9. juunil 2024 suulise müügilepingu. Pooled leppisid kokku, et xxxx xxxxxx tasub xxxxx xxxxxxxxxx OÜ-le pärast sõiduki omanikuvahetust 1500 eurot. Xxxx xxxxxx ei ole kokkulepitud summat tasunud. Xxxxx xxxxxxxxxx OÜ nõuabki xxxx xxxxxx-lt ostuhinna tasumist. Kohtumenetlus on käsilolevas asjas pooleli.

Seega polnud xxxx xxxxxx-i eesmärgiks tema välist teopilti hinnates kõnealuseid kuritegusid toime pannes saada varalist kasu. Ta üksnes soovis sõidukit enda valdusesse tagasi saada, sest kannatanu jättis selle eest ostuhinna tasumata. Ja isegi kui tsiviilkohtumenetluse käigus leiab tõendamist, et xxxx xxxxxx-ri hagi xxxx xxxxxx-e vastu on alusetu, on tema süü käsilolevas asjas ikkagi väike. Nimelt on vaidlusalune auto xxxx xxxxxx-e valduses. Sõiduk oli tema valdusest väljas võrdlemisi lühiajaliselt. Sõiduk läks xxxx xxxxxx-e sõnul tema valdusest välja juulis 2025, 17. juuli 2025 toimetati see Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna Prefektuuri valvega parklasse ja sõiduk tagastati xxxx xxxxxxxx-le 20. jaanuaril 2025. Nagu eespoolt märgitud, tuleks karistuse kohaldamist vältida olukorras, kus see pole teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mõõdukas. Praegusel juhul see täpselt nii ongi.

Xxxx xxxxxx-i süüid raskendavad asjaolud samuti puuduvad. Teda on küll kriminaalkorras karistatud, kuid need karistusandmed kantakse Registrite ja Infosüsteemide keskuse andmetel arhiivi 31. augustil 2025 ehk peatselt. Viimati pani xxxx xxxxxx kuritegusid toime aastal 2018 ja enne seda ehk ta on tegelikkuses suutnud ca 7 aasta vältel kuritegudest hoiduda. Kahtlustust rohkemates kuritegudes ei ole xxxx xxxxxxxx-le esitatud. Ja nagu öeldud, praegused teod pani ta toime mõtlematult ja tema eesmärgiks ei olnud kannatanu arvelt rikastuda. Tegemist oli keeruliste ja konfliktsete (isiklike)suhete pinnalt toime pandud mõtlematute tegudega. Seda kõike silmas pidades puudub asjas ka avalik menetlushuvi.

Xxxx xxxxxx-i mõjutamiseks on võimalik kasutada karistusest leebemaid meetmeid, milleks on kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 lg-te 1 ja 7 alusel. Prokurör on veendunud, et xxxx xxxxxx-i suhtes kriminaalmenetluse lõpetamine ei too kaasa tema poolt uute kuritegude toime panemist. Xxxx xxxxxxxx-ga vesteldes oli aru saada, et ta saab aru oma tegude keelatusest ja edaspidiselt enam midagi sellist toime ei pane. Ta on juhtunust teinud omad järeldused ja suudab kuritegudes hoiduda ka ilma, et tema suhtes peaks käsiloleval ajal rakendama karistusõiguslikke meetmeid.

KrMS § 202 lg 2 kohaselt võib kriminaalmenetluse lõpetamise korral süüdistatava nõusolekul panna süüdistatavale määratud tähtajaks sama paragrahvi punktides 1-7 loetletud kohustusi, milleks muu hulgas on kohustus tasuda kriminaalmenetluse kulud ja maksta riigituludesse kindel summa (punktid 1 ja 2). KrMS § 202 lg 3 kohaselt ei tohi punktides 1-3 ja 6 loetletud kohustuste täitmise tähtaeg olla pikem kui kuus kuud.

Prokurör selgitas 23. mail 2025 prokuratuuris toimunud kohtumisel xxxx xxxxxxxx-le kriminaalmenetluse lõpetamisega seotud kohustusi ja nende mitte täitmisega seotud tagajärgi.

Xxxx xxxxxx andis nõusoleku kriminaalmenetluse lõpetamiseks asjas nr 24278051572. Samuti nõustus ta KrMS § 202 lg 2 p-de 1 ja 2 alusel tasuma käekirjaekspertiisiga seotud kulu summas 902 eurot ja maksma riigituludesse 600 eurot kuue kuu jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamisest.

Samuti selgitas prokurör xxxx xxxxxx-le, et kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 alusel pole lõplik, vaid tingimuslik ja on seotud määratud kohustuste korrahase täitmisega.

### **KrMS §-de 202 ja 206 alusel abiprokurör määras:**

lõpetada kriminaalasjas nr 24278051572 menetlus.

Määrata kahtlustatavale järgmised kohustused:

- 1.1. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustub kahtlustatav tasuma käekirjaekspertiisi kulu summas 902 eurot. Kohustuse täitmise tähtaeg on 28. november 2025.
- 1.2. KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel on xxxx xxxxxx kohustatud maksma riigituludesse 600 eurot. Kohustuse täitmise tähtaeg on 28. november 2025.
2. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada;
3. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: xxxx xxxxxx-le ja xxxx xxxxxxxx-le;
4. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

### **Edasikaebamise kord**

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Evelin Ets

Abiprokurör

(allkirjastatud digitaalselt)

Olen saanud kätte kriminaalmenetluse lõpetamise määruse. Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja mulle määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb prokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Saan aru, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendatakse kriminaalmenetlus.

Xxxx xxxxx

(allkirjastatud digitaalselt)